

31.12.2025

Dnro 962/03.04.04.04.10/2025
970/03.04.04.04.10/2025**Asia**

Kunnallisvalitus

Valittajat

1. Tarja Flenmark ja Eila Salonranta
2. Maarit Söderlund

Päätös, josta valitetaan

Kristiinankaupungin suomenkielinen koulutuslautakunta 12.6.2025 § 68

Suomenkielinen koulutuslautakunta on 4.3.2025 § 19 päättänyt

1. pidättää Maarit Söderlundin virantoimituksesta siihen asti, kunnes rikostutkinta on kokonaisuudessaan saatu päätökseen ja siihen saakka, että asia on lopullisesti ratkaistu toimivaltaisessa instanssissa lainvoimaisella päätöksellä,
2. että virantoimituksesta pidättämisen aikana ei makseta palkkaa, ja
3. että Maarit Söderlund ei ole oikeutettu työterveyshuoltoon tai muihin henkilöstöetuihin virantoimituksesta pidättämisen aikana.

Suomenkielinen koulutuslautakunta on valituksenalaisella päätöksellään hylännyt valittajien oikaisuvaatimukset koulutuslautakunnan päätöksestä 4.3.2024 § 19.

Asian aikaisemmat vaiheet

Kristiinankaupungin suomenkielinen koulutuslautakunta on 6.2.2025 § 3 päättänyt Maarit Söderlundin virasta pidättämisestä.

Suomenkielinen koulutuslautakunta on 4.3.2025 § 18 valittajien tekemien oikaisuvaatimusten johdosta kumonnut päätöksensä 6.2.2025 § 4 (oikeastaan § 3).

Suomenkielinen koulutuslautakunta on 4.3.2025 § 19 päättänyt uudestaan Maarit Söderlundin virantoimituksesta pidättämisestä.

Vaasan hallinto-oikeus on 28.5.2025 antamallaan päätöksellä siirtänyt valittajien suomenkielisen koulutuslautakunnan päätöksestä 4.3.2019 § 19 tekemät valitukset koulutuslautakunnalle käsiteltäviksi kuntalain mukaisina oikaisuvaatimuksina.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

1. Suomenkielisen koulutuslautakunnan päätökset on kumottava. Kristiinankaupunki on velvoitettava maksamaan Söderlundille palkka koko virantoimituksesta pidättämisen ajalta viivästyskorkoineen sekä korvaamaan Söderlundille työterveyshuollon oikeuden ja henkilöstötetujen menetys ja näistä koituneet kustannukset täysimääräisesti.

Kristiinankaupunki on velvoitettava korvaamaan Flenmarkille ja Salonrannalle asiassa aiheutuvat hallinto-oikeuden käsittelykulut.

Perustelut

Koulutuslautakunta on käsitellyt asian virheellisessä järjestyksessä liitettynä Söderlundin kunnallisvalitukseen. Asia olisi tullut käsitellä omana asiakokonaisuutenaan. Lautakunta ei ole varannut valittajille mahdollisuutta täydentää oikaisuvaatimusta eikä se ole käsitellyt kaikkea valituksessa esitettyä.

Kaupunginjohtaja Mila Segervall on ollut esteellinen valmistelemaan, esittelemään ja päättämään asiasta sekä olemaan läsnä asian käsittelyn ajan. Kaupunginjohtaja on laiminlyönyt velvollisuutensa ilmoittaa esteellisyydestään asiassa. Koulutuslautakunta on käyttänyt päätöksenteossa samoja asiakirjoja ja aikaisempia päätöksiä, jotka ovat perustuneet kaupunginjohtajan tekemään valmisteluun. Toisin kuin lautakunnan päätöksen perusteluissa esitetään, mitään Söderlundin erottamiseen liittyviä prosesseja ei ole käyty uudelleen läpi.

Kaupunginjohtaja on poistanut Söderlundille työntekijänä kuuluvia oikeuksia sekä osallistunut esihenkilön asemassa muun muassa sosiaalisessa mediassa ja lehtien kirjoituksissa Söderlundin mustamaalaamiseen ja arvosteluun. Tämä on aiheuttanut osapuolten välille ristiriitoja, joita ei ole edes pyritty ratkaisemaan työsuojelullisilla toimenpiteillä. Kaupunginjohtaja on saanut huomautuksen käytöksestään Söderlundia kohtaan.

Koulutuslautakunta on pidättänyt Söderlundin laittomasti sivistysjohtajan virantoimituksesta ilman painavaa syytä. Kaupunginjohtaja on asian valmistelussa tuonut esiin, että tutkinta on kohdistunut vain sivistysjohtajaan. Vaikka kaupungin säännöissä ja ohjeissa on selkeitä puutteita, ja niiden soveltamisessa on erilaisia toimintatapoja myös muiden kaupungin työntekijöiden kohdalla ja palvelualueilla, ovat kaikki toimenpiteet ja tutkinta

kohdistuneet vain Söderlundin. Asian selvityksessä on etsitty vain negatiivisia seikkoja. Selvityksessä ei ole tuotu esiin matkalaskuja, jotka Söderlund on jättänyt laskuttamatta eikä sitä, että muut palvelualuejohtajat osallistuvat työhyvinvointitapahtumiin ja hyötyvät niistä omilla päätöksillään. Söderlundin virheitä on ylimitoitettu tekemällä rikosilmoitus kaupungin toimintaan nähdessä mitättömistä virheistä, jotka olisi voitu selvittää takaisinperinnällä ja varoituksella.

Kaupunginjohtajan väitteet Söderlundin virheistä ohjeiden noudattamisessa eivät pidä paikkaansa. Kaupungin muistamissääntöä on muutettu jälkeinpäin 4.11.2024 koskemaan tässä prosessissa esitettyjä irtisanomisperusteita. Asian selvittämisessä, valmistelussa ja päätöksenteossa on laiminlyöty viranomaisen selvitysvelvollisuutta koskien koko kaupungin henkilöstöä. Söderlundia on siten kohdeltu epätasa-arvoisesti ja syrjivästi. Kristiinankaupunki on rikkonut viranomaisten toiminnan julkisuudesta ja yksityisyyden suojasta työelämästä annettuja lakeja.

2. Suomenkielisen koulutuslautakunnan päätökset on kumottava.

Kristiinankaupunki on velvoitettava korvaamaan Söderlundin oikeudenkäyntikulut 8 235,02 euroa laillisine viivästyskorkoineen.

Perustelut

Koulutuslautakunnan päätös 4.3.2025 § 19 on syntynyt virheellisessä menettelyssä, koska kaupunginjohtaja Mila Segervall on osallistunut sen käsittelyyn. Kaupunginjohtajan on katsottava osallistuneen asian käsittelyyn, vaikka hän ei olekaan ollut läsnä päätöstä tehtäessä. Kaupunginjohtaja on kuitenkin ollut mukana koulutuslautakunnan aiemman päätöksen valmistelijana, jota koskeviin perusteluihin uusissa perusteluissa on vahvasti nojaututtu. Luottamus kaupunginjohtajan puolueettomuuteensa on vaarantunut hänen ja Söderlundin huonoista väleistä johtuen. Kaupunginjohtajaa on pidettävä Söderlundin julkisena vihamiehenä. Kaupunginjohtajan esteellisyyttä on pidettävä riidattomana, sillä Kristiinankaupungin eri toimielimet ovat antaneet monia ratkaisuja, joissa ne ovat pitäneet kaupunginjohtajaa esteellisenä yleislausekkeen perusteella, ja joiden käsittelyssä kaupunginjohtaja on jäävänsä itsensä.

Päätös on perustunut puutteelliseen selvitykseen. Ensinnäkin virheellisiä matkalaskuja koskevassa tutkinnassa ei ole lainkaan selvitetty sitä, että kuinka paljon virantoimitusmatkoja Söderlund on tehnyt osana työtehtäviään. Matkojen määrällä on olennainen merkitys arvioitaessa teon olennaisuutta ja Söderlundin tuottamusta. Toisekseen viraltapanaa koskevissa asiakirjoissa ei ole tuotu esiin sitä, että koulutuksen palvelualueella yleensäkin on esiintynyt kaupungin muistamissäännön ulkopuolisia muistamisia. Kolmanneksi muiden palvelualueiden johtajien hankinnoista tehtävää selvitystä ei ole kirjallisesti sisällytetty päätökseen, eikä Söderlundia ole kuultu sen perusteella. Neljänneksi Kristiinankaupunki ei ole lainkaan selvittänyt sitä, minkälaisia

käytäntöjä koulutuksen palvelualueella on noudatettu pidemmällä aikavälillä. Mikäli muistamissäännön ulkopuolisia muistamisia olisi noudatettu jo ennen Söderlundin virkaanastumista, kyseisen vakiintuneen käytännön jatkumista ei voida lukea missään määrin Söderlundin syyksi.

Koulutuslautakunnan päätöstä 4.3.2025 § 19 ei ole perusteltu asianmukaisesti, sillä itse päätöksessä ei ole seikkaperäisesti selostettu niitä syitä, miksi Söderlund on pantu viralta. Koulutuslautakunnan perustelutekniikkaa, jossa se on laiminlyönyt itse päätöksen perustelut ja ainoastaan selostanut samassa asiassa aiemmin annettua, mutta sittemmin kumottua päätöstä, ei voida pitää asianmukaisena. Koulutuslautakunta ei ole myöskään nimennyt soveltamiaan säännöksiä päätöksen perusteluihin.

Asiassa ei ole voitu pitää selvitettyä sitä, että Söderlundin katsottaisiin todennäköisin perustein epäillä syyllistyneen virantoimituksessa virkarikokseen tai muuten menetelleen siinä velvollisuuksiensa vastaisesti. Asiassa on riidatonta se, että osa valittajan esittämistä matkalaskuista on sisältänyt virheellisyyskärsiä. Virheellisiä matkalaskuja on ollut suhteellisesti vähän verrattuna Söderlundin tekemiin virantoimitusmatkoihin ja virheelliset matkalaskut ovat olleet seurausta Söderlundin työkuorman aiheuttamasta huolimattomuudesta eikä petoksellisesta toiminnasta. Koulutuslautakunta ei ole esittänyt asiassa mitään konkreettista selvitystä mahdollisesta tahallisuudesta.

Asiassa on riidatonta se, että Söderlund on tehnyt ne hankinnat, joita Kristiinankaupunki on väittänyt hänen tekemikseen. Kristiinankaupunki on aiemmassa kuulemistilaisuudessa suoralta kädeltä hyväksynyt joitakin hankintoja, jotka ovat olleet listattuna viraltapanoa koskevassa kuulemiskirjeessä. Söderlundin ostamat, muistamissäännön ulkopuoliset lahjat ovat olleet koulutuksen palvelualueen vakiintuneen, joskin epäselvän käytännön mukaisia. Kristiinankaupunki on Söderlundin oikaisuvaatimuksen johdosta antamassaan päätöksessä kiistänyt sen, että se olisi selvittänyt kaupungin varojen mahdollista väärinkäyttöä ainoastaan Söderlundin osalta, vaan väittänyt, että selvitys on tehty kaikkien palvelualueiden johtajien osalta. Kyseisestä selvityksestä ei ole edes laadittu mitään kirjallista muistiota, joten väitteen todenperäisyyttä on mahdoton arvioida. Tästä syystä asian näytölliseksi lähtökohdaksi on otettava se, että muiden palvelualueen johtajien ostoja ei ole edes selvitetty. Muistamissäännön ulkopuolisia lahjoja ja huomioimisia on ostettu myös perusturvan palvelualueella vuoden 2022 loppuun saakka, kunnes SOTE-palvelut siirrettiin Pohjanmaan hyvinvointialueen hoidettavaksi.

Vaikka Söderlundin olisi katsottu menetelleen jollakin tavalla moitittavasti, menettelyä on joka tapauksessa pidettävä merkitykseltään niin vähäisenä, että sillä ei ole ollut vaikutusta Söderlundin kykyyn hoitaa virkatehtäviään. Väitetyt väärinkäytökset eivät ole koskeneet sivistysjohtajan viran ydinaluetta. Suomenkielinen koulutuslautakunta on siten ylittänyt harkintavaltansa.

Söderlundin viraltapano on osittain tasapuolisen kohtelun vaatimuksen vastainen, kun ainoastaan Söderlundin on katsottu syyllistyneen

väärinkäytöksiin muistamissäännön ulkopuolisia lahjoja alaisille hankkiessaan, vaikka kyseinen toimintatapa on ollut yleinen käytäntö koulutuksen palvelualueella. Lisäksi Söderlundin viraltapano ei ole ollut oikeassa suhteessa sillä tavoiteltuun päämäärään nähden. Väitetyillä väärinkäytöksillä ja niiden tutkimisella ei ole ollut olennaista vaikutusta sivistysjohtajan toimen harjoittamiseen. Väärinkäytösten tutkimisen turvaaminen ja väärinkäytösten jatkumisen estäminen olisi ollut mahdollista myös lievempiä keinoja käyttäen. Suomenkielinen koulutuslautakunta on lisäksi käyttänyt harkintavaltaansa muuhun tarkoitukseen kuin mihin se on säädetty. Irtisanomis- ja viraltapanoprosessin todellisena tarkoituksena on ollut saada Söderlundin palvelussuhde päätettyä.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Suomenkielinen koulutuslautakunta on antanut valitusten johdosta lausunnot. Koulutuslautakunta on vaatinut, että valittajat tulee velvoittaa korvaamaan Kristiinankaupungin oikeudenkäyntikulut myöhemmin oikeudenkäynnin aikana esitettävän laskelman mukaisesti laillisine viivästyskorkoineen.

Valittajat ovat antaneet vastineensa.

Suomenkielinen koulutuslautakunta on lausunut Söderlundin oikeudenkäyntikululaskuista.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus ei tutki Flenmarkin ja Salonrannan esittämiä vaatimuksia Kristiinankaupungin velvoittamisesta maksamaan Söderlundille palkka koko virantoimituksesta pidättämisen ajalta sekä korvaamaan Söderlundille työterveyshuollon oikeuden ja henkilöstöetujen menetys ja näistä koituneet kustannukset. Hallinto-oikeus ei myöskään tutki viranomaisten toiminnan julkisuudesta ja yksityisyyden suojasta työelämästä annettujen lakien rikkomista koskevia valitusperusteita.
2. Hallinto-oikeus hylkää valitukset.
3. Hallinto-oikeus hylkää valittajien sekä Kristiinankaupungin oikeudenkäyntikuluvaatimukset.

Perustelut

1. Tutkimatta jättäminen

Hallinto-oikeus voi asiassa valituksien johdosta arvioida suomenkielisen koulutuslautakunnan päätöksen lainmukaisuutta. Hallinto-oikeuden toimivaltaan ei tässä kunnallisvalitusasiassa kuulu päättää Flenmarkin ja

Salonrannan vaatimista maksuvelvollisuuksista tai arvioida kaupungin toimintaa viranomaisten toiminnan julkisuudesta ja yksityisyyden suojasta työelämästä annettujen lakien osalta.

2. Pääasia

Oikaisuvaatimuksen käsittely

Suomenkielinen koulutuslautakunta on 12.6.2025 § 19 käsitellyt valittajien tekemät oikaisuvaatimukset ja hylännyt ne.

Flenmark ja Salonranta ovat valituksessaan esittäneet, että lautakunta on käsitellyt heidän oikaisuvaatimuksensa virheellisessä järjestyksessä liitettynä Söderlundin kunnallisvalitukseen varaamatta heille mahdollisuutta täydentää oikaisuvaatimusta. Lautakunta ei myöskään ole käsitellyt kaikkea oikaisuvaatimuksessa esitettyä.

Hallintolain 49 g §:n 1 momentin mukaan oikaisuvaatimuspäätöksessä on annettava perusteltu ratkaisu oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin.

Hallinto-oikeus katsoo, että kun samasta pohjapäätöksestä on tehty kaksi oikaisuvaatimusta, lautakunta on voinut käsitellä ne samalla kertaa samassa asiakohdassa. Flenmarkin ja Salonrannan valituksessa ei ole yksilöity, miltä osin lautakunta olisi jättänyt käsittelemättä oikaisuvaatimuksessa esitettyä. Hallinto-oikeus katsoo, että valituksenalaisessa päätöksessä on esitetty perustelut sille, miksi oikaisuvaatimus on hylätty.

Hallinto-oikeus on 28.5.2025 antamallaan päätöksellä siirtänyt suomenkielisen koulutuslautakunnan päätöksestä 4.3.2025 § 19 tehdyt kunnallisvalitukset lautakunnalle oikaisuvaatimuksina käsiteltäviksi. Hallinto-oikeuden päätöksen perusteluissa tuotiin esille, että lautakunnan on varattava valittajille mahdollisuus täydentää oikaisuvaatimuksiaan. Syynä tähän on ollut se, että oikaisuvaatimuksen, toisin kuin kunnallisvalituksen, voi tehdä myös tarkoituksenmukaisuusperusteilla.

Valittajilla on hallinto-oikeuden päätöksen antamisesta lukien ollut mahdollisuus halutessaan täydentää oikaisuvaatimusta ja lautakunnan olisi tullut ottaa mahdollinen sille toimitettu täydennys huomioon oikaisuvaatimuksia käsitellessään. Hallinto-oikeus katsoo, että lautakunta on voinut 12.6.2025 käsitellä sille siirretyt valitukset oikaisuvaatimuksina ilman, että valittajilta on erikseen pyydetty täydennystä.

Esteellisyys

Hallintolain 27 §:n 1 momentin mukaan virkamies ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä, jos hän on esteellinen.

Asiassa on valituksissa esitetyn perusteella ensin ratkaistava, onko kaupunginjohtaja Segervall hallintolain 27 §:ssä tarkoitetulla tavalla osallistunut asian käsittelyyn valmistelijana, ja jos hän on osallistunut, onko hän ollut esteellinen.

Suomenkielisen koulutuslautakunnan päättäessä 6.2.2025 § 3 Söderlundin virantoimituksesta pidättämisestä kaupunginjohtaja on osallistunut asian käsittelyyn. Kaupunginjohtaja on myös toiminut asiakohdtaa käsiteltäessä kokouksen sihteerinä ja ollut yksi asian valmistelijoista.

Hallinto-oikeus toteaa, että pöytäkirjamerkintöjen perusteella kaupunginjohtaja ei ole osallistunut suomenkielisen koulutuslautakunnan päätöksen 4.3.2025 § 19 käsittelyyn tai valmisteluun. Pöytäkirjamerkintöjen mukaan päätöksenteon perustana on esitetty samat asiakirjat kuin lautakunnan käsitellessä asiaa aikaisemmalla kertaa. Asiassa saadusta selvityksestä ei ilmene, että kaupunginjohtaja olisi osallistunut Söderlundin kuulemiseen tai valituksenalaisen päätöksen liitteinä olevien asiakirjojen valmisteluun muiden kuin 19.12.2024 tekemänsä väliaikaisen virantoimituksesta pidättämispäätöksen osalta.

Hallinto-oikeus toteaa, että kun viranomainen ratkaisee asian menettelyvirheen vuoksi uudelleen, asia on käsiteltävä uudelleen siitä käsittelyvaiheesta alkaen, jossa menettelyvirhe on ensimmäisen kerran esiintynyt. Tässä tapauksessa kaupunginjohtaja on osallistunut asian ensimmäiseen lautakuntakäsittelyyn ja sen valmisteluun. Kun Söderlundin virantoimituksesta pidättämisestä on päätetty lautakunnassa uudelleen, kaupunginjohtaja ei ole osallistunut asian käsittelyyn. Asian valmisteluun on ennen lautakunnan kokousta 6.2.2025 osallistunut kaupunginjohtajan lisäksi hallintosihteeri, henkilöstöpäällikkö, kaupunginlakimies ja talousjohtaja, joiden roolia asiassa päätöksenteon perusteeksi hankitun selvityksen kokoamisessa on heidän virka-asemansakin huomioon ottaen pidettävä merkittävänä. Hallinto-oikeus katsoo, että vaikka päätöksenteon perusteena on jo asian ensimmäisellä käsittelykierroksella koottua selvitystä, ei kaupunginjohtaja voida katsoa osallistuneen asian uudelleen käsittelyyn.

Lautakunnan päätöksen 4.3.2025 § 19 käsittelyyn osallistumisena ei voida pitää myöskään sitä, että kaupunginjohtaja on 19.12.2024 tehnyt viranhaltijapäätöksen Söderlundin väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

Koulutuslautakunnan päätöksiä ei näin ollen ole kumottava valituksissa esteellisyydestä esitetyn perusteella.

Asian valmistelu

Hallintolain 31 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava asianriittävistä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Työnantaja on 13.1.2025 päivätyllä kuulemiskirjeellä varannut Söderlundille tilaisuuden tulla kuulluksi työnantajan valmisteleman virantoimituksesta pidättämisen johdosta. Kuulemiskirjeessä on todettu, että kuuleminen perustuu työnantajan tietoon tulleeisiin seikkoihin. Kuulemiskirjeessä on tuotu esiin myös, että työnantaja tulee tekemään rikosilmoituksen. Söderlundilta on pyydetty kirjallista selvitystä seitsemästä virheellisestä matkalaskusta sekä muistamissäännön vastaisista lahjoista ja muista ostoista. Kuulemiskirjeen liitteenä on ollut muun ohella matkalaskuja, otteita ajopäiväkirjasta ja listauksia ostoista. Asian selvittämisessä kertyneet asiakirjat, mukaan lukien Söderlundin vastaus kuulemiseen, on liitetty päätöspöytäkirjaan.

Hallinto-oikeus katsoo, että lautakunnalla on ollut käytössään riittävät selvitykset rikosepäilyjen perusteena olevista teoista ja asian vaiheesta arvioidakseen virantoimituksesta pidättämisen perusteita. Asiassa saadun selvityksen mukaan asiaa on ennen päätöksentekoa selvitetty riittävästi, eikä päätöksenteon perusteeksi ole esitetty sillä tavoin puutteellisia tai virheellisiä tietoja, että suomenkielisen koulutuslautakunnan päätös 4.3.2025 § 19 olisi asian puutteellisen selvittämisen johdosta syntynyt virheellisessä järjestyksessä.

Päätöksen perustelut

Hallintolain 45 §:n 1 momentin mukaan päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset.

Hallinto-oikeus toteaa, että koska Söderlundin virantoimituksesta pidättämisestä on suomenkielisen koulutuslautakunnan päätöksen 6.2.2025 § 3 kumoamisen jälkeen päätetty uudelleen, päätöksen perustelut on arvioitava lautakunnan päätöksessä 4.3.2025 § 19 ja siitä tehtyihin oikaisuvaatimuksiin annetussa lautakunnan päätöksessä 12.6.2025 § 68 esitetyn mukaisesti.

Lautakunta on päätöksessään 4.3.2025 § 19 todennut, että se korjaa 6.2.2025 tekemäänsä päätöstä, koska mahdollista esteellisyyttä ei ole huomioitu riittävässä määrin, ja koska virantoimituksesta pidättämistä koskeva päätös oli yhdistetty kaupunginvaltuuston irtisanomista koskevaan päätökseen. Päätöksen perusteluissa on lisäksi todettu, että rikosilmoitus tehtiin 13.1.2025 koskien virheellisiä matkalaskuja ja ostoja (mm. lahjoja itselleen ja muille), jotka on tehty kaupungin sisäisten ohjeiden vastaisesti. Kaupungin tekemän selvityksen mukaan lahjoja ja muuta kaupungin sisäisten sääntöjen vastaista on hankittu vain koulutuksen palvelualueella. Kyse on kyse korkeasti arvostetusta tilivelvollisesta viranhaltijasta, mikä tarkoittaa, että tällaiselle työntekijälle asetetaan korkeampia vaatimuksia moitteettomuuden ja ehdottoman rehellisyyden osalta kuin jos kyse olisi työntekijästä, jolla ei ole pääsyä työnantajan varoihin tai jonka ammattirooli ei sisällä tilivelvollisuutta.

Hallinto-oikeus toteaa, että lautakunnan päätöksestä ilmenee, että asiassa on kyse virantoimituksesta pidättämisestä, mutta päätöksessä ei ole viitattu sovellettavaan lainsäädäntöön tai pöytäkirjaan liitettyihin asiakirjoihin tai

muutoinkaan esitetty perusteluja virantoimituksesta pidättämiselle edellä esitettyä yksityiskohtaisemmin.

Lautakunta on valituksenalaisessa päätöksessään esittänyt muun ohella, että virasta pidättämisen tarkoitus oli poistaa se riski, että Söderlund mahdollisesti voisi vaikeuttaa poliisin selvitystyötä liittyen rikosilmoitukseen, joka kaupungin oli ollut pakko tehdä. Rikosilmoitus itsessään oli perusteltu ja sen pitäisi olla riittävä peruste virasta pidättämiselle ottaen huomioon, että on kyse tilivelvollisesta viranhaltijasta, jolta edellytetään ehdotonta rehellisyyttä. Kaupunginhallitus on menettänyt luottamuksensa Söderlundin viranhaltijana, minkä vuoksi oli mahdotonta pitää hänet virassa. Valituksenalaisessa päätöksessä on lisäksi selvitetty rikosilmoitukseen johtaneita syitä sekä arvioitu niiden merkitystä virantoimituksen kannalta.

Ennen virantoimituksesta pidättämistä (esimerkiksi kutsussa kuulemistilaisuuteen tai kuulemiskirjeessä) on riittävää, että työnantaja kuvaa virantoimituksesta pidättämisen syyt perusteluineen ja perusteiden lähtökohtainen asiallisuus käy ilmi. Viimeistään virantoimituksesta pidättämistä koskevassa päätöksessä on arvioitava perusteiden riittävyys. Virantoimituksesta pidättämiseen liittyvässä menettelyssä käytetyt ja syntyvät asiakirjat muodostavat kokonaisuuden siten, että varsinaisessa päätöksenteossa voidaan viranhaltijan oikeusturvaa vaarantamatta viitata ja tukeutua aiemmassa kuulemisessa saatuun selvitykseen selostamatta sitä päätöksessä tarkasti uudelleen.

Tässä tapauksessa lautakunnan päätöksen 4.3.2025 § 19 perusteluissa on tuotu esille, että virheellisiä matkalaskuja ja ostoja koskien on tehty rikosilmoitus, mutta perusteluissa ei ole tuotu selkeästi esiin syitä, joihin virantoimituksesta pidättäminen perustuu. Päätöksessä perusteluissa ei ole myöskään viitattu asiakirjoihin tai selvitykseen, joista nämä seikat kävisivät ilmi. Perusteluissa ei ole tuotu esille, miten työnantaja on arvioinut Söderlundin edellytyksiä jatkaa viranhoidtoa. Hallinto-oikeus toteaa, että toimitelmällä on kuitenkin vielä oikaisuvaatimuksen johdosta antamassaan päätöksessä mahdollisuus täydentää muutoksenhaun kohteena olevan päätöksen perusteluita ja näin korjata mahdollista pohjapäätöksen puutteellisuutta. Hallinto-oikeus katsoo, että kun otetaan huomioon se, mitä oikaisuvaatimukseen annetussa päätöksessä on esitetty virantoimituksesta pidättämisen syistä ja Söderlundin menettelystä virheellisiin matkalaskuihin ja ostoihin liittyen, virantoimituksesta pidättäminen on perusteltu riittävällä tavalla. Koska asian ei voida katsoa jääneen oikeusturvaa vaarantavalla tavalla epäselväksi siitäkään syystä, että sovellettuja säännöksiä ei ole ilmoitettu, ei päätöksiä ole syytä kumota päätöksen perustelemattomuutta koskevalla valitusperusteella.

Virantoimituksesta pidättämisen lainmukaisuus muutoin

Työnantaja voi kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain (viranhaltijalaki) 47 §:n 1 momentin nojalla päättää viranhaltijan virantoimituksesta pidättämisestä tutkimuksen ja oikeudenkäynnin ajaksi, jos viranhaltijan voidaan todennäköisin perustein epäillä syyllistyneen

virantoimituksessa virkarikokseen tai muuten menetelleen siinä velvollisuuksiensa vastaisesti. Asiasta on viipymättä tehtävä rikosilmoitus, jos kysymyksessä on ilmeinen virkarikos.

Työnantajan tulee selvittää rikosepäilyn perusteena olevia seikkoja ja rikosepäilyjen todennäköisyyttä ainakin siinä määrin, että on mahdollista varmistua siitä, ettei virantoimituksesta pidättämistä perusteta ilmeisen perusteettomiin ilmoituksiin. Rikostutkinta ja teon rikosoikeudellinen arviointi sen sijaan kuuluvat esitutkintaviranomaiselle.

Asian selvittämisvaiheessa Söderlundille on 13.1.2025 päivätyllä kuulemiskirjeellä ilmoitettu, mistä syystä virantoimituksesta pidättämistä harkitaan. Samassa yhteydessä on ilmoitettu, että työnantaja joutuu tekemään rikosilmoituksen heti, kun sitä koskeva aineisto on saatu koostettua.

Suomenkielinen koulutuslautakunta on 4.3.2025 § 19 päättänyt Söderlundin pidättämisestä virantoimituksesta. Pöytäkirjan mukaan rikosilmoitus on tehty 13.1.2025 koskien virheellisiä matkalaskuja ja ostoja. Söderlundille lähetetystä kuulemiskirjeestä on ilmennyt, että työnantaja on katsonut Söderlundin laskuttaneen useita perusteettomia matkalaskuja sekä tehneen kaupungin laskuun ostoja, joiden on väitetty olevan vastoin kaupungin ohjeistusta. Asiassa on myös Söderlundin kuulemisessa antaman vastauksen perusteella ollut riidatonta, että Söderlund on tehnyt työnantajan selvityksestä ilmenneet aiheettomat matkalaskut. Riidatonta on niin ikään ollut se, että Söderlund on tehnyt työnantajan selvityksessä esitetyt hankinnat. Lautakunnan työnantajana tekemä arvio siitä, että epäilyt eivät ole ilmeisen perusteettomia, ilmenee kuulemiskirjeestä ja myös lautakunnan päätöksestä. Lautakunnan ei ole ollut tarpeen arvioida rikosoikeudellista tahallisuutta.

Virantoimituksesta pidättäminen on luonteeltaan hallinnollinen, väliaikainen turvaamistoimenpide, jonka tarkoituksena on varmistaa viranomaistehtävien asianmukainen hoitaminen. Söderlund on sivistysjohtajana vastannut kaupungin merkittävän palvelualueen taloudesta ja toiminnasta. Koska rikosepäilyt ovat liittyneet Söderlundin menettelyyn sivistysjohtajana, lautakunta on voinut Söderlundin asema ja tehtävät huomioon ottaen pidättää hänet virantoimituksesta.

Kun otetaan huomioon, että virantoimituksesta pidättämisestä päättäneen toimielimen tulee viranhaltijalain 49 §:n perusteella seurata virantoimituksesta pidättämisen perusteita ja tarvittaessa olosuhteiden muututtua tehdä asiasta uusi päätös, ei virantoimituksesta pidättäminen ole ollut Söderlundin menettelystä saatu selvitys ja viranhoidon edellyttämä luottamus huomioon ottaen suhteettoman ankara toimenpide sillä tavoiteltuun tavoitteeseen, eli virkatehtävien asianmukaisen hoitamisen varmistamiseen, nähden. Kun virantoimituksesta pidättämiseen on ollut hyväksyttävä peruste, ei sen voida katsoa olevan valituksissa esitetyn perusteella myöskään vastoin tasapuolisen kohtelun tai tarkoitussidonnaisuuden periaatteita.

3. Oikeudenkäyntikulut

Viranhaltijalain 53 §:n 1 momentin mukaan sen estämättä, mitä oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään, on kunnallisvalituksen tehnyt asianomainen viranhaltija tai muu henkilö, jonka on katsottava tehneen valituksen viranhaltijan puolesta, vaadittaessa velvoitettava korvaamaan työnantajan kohtuulliset oikeudenkäyntikulut, mikäli valitus koskee tässä laissa tarkoitettua asiaa eikä valitusta hyväksytä. Vastaavasti viranomainen on velvoitettava korvaamaan kunnallisvalituksen tehneen asianosaisen kohtuulliset oikeudenkäyntikulut, mikäli päätös valituksen johdosta osittain tai kokonaan kumotaan.

Pykälän 2 momentin mukaan oikeudenkäyntikuluja ei edellä 1 momentista poiketen velvoiteta korvattavaksi silloin, kun päätös koskee virkaan ottamista tai jos asia on ollut oikeudellisesti niin epäselvä, että oikeudenkäyntiin on ollut perusteltu syy tai oikeudenkäyntikulujen korvaamista on muutoin pidettävä asian laatu tai olosuhteet huomioon ottaen kohtuuttomana.

Suomenkielisen koulutuslautakunnan päätöksiä ei ole valituksen johdosta kumottu, joten kaupunkia ei velvoiteta korvaamaan Söderlundin oikeudenkäyntikuluja.

Vaikka Söderlundin valitusta ei ole hyväksytty, asian laatu ja olosuhteet huomioon ottaen olisi kohtuutonta velvoittaa Söderlund korvaamaan kaupungin oikeudenkäyntikulut.

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n 1 momentin mukaan oikeudenkäynnin osapuoli on velvollinen korvaamaan toisen osapuolen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan.

Pykälän 2 momentin mukaan korvausvelvollisuuden kohtuullisuutta arvioitaessa voidaan lisäksi ottaa huomioon asian oikeudellinen epäselvyys, osapuolten toiminta ja asian merkitys asianosaiselle.

Pykälän 3 momentin mukaan yksityinen asianosainen voidaan 1 ja 2 momentista poiketen velvoittaa korvaamaan viranomaisen oikeudenkäyntikuluja vain, jos yksityinen asianosainen on esittänyt ilmeisen perusteettoman vaatimuksen.

Flenmark ja Salonranta ovat tehneet kunnallisvalituksen kunnan jäseninä. Näin ollen sekä heidän esittämänsä että heihin kohdistettu oikeudenkäyntikuluvaatimus ratkaistaan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain perusteella.

Erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen ei ole kohtuutonta, että Flenmark ja Salonranta joutuvat itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan.

Flenmark ja Salonranta eivät ole esittäneet ilmeisen perusteetonta vaatimusta, joten heitä ei voida velvoittaa korvaamaan kaupungin oikeudenkäyntikuluja.

Muut sovelletut oikeusohjeet

Kuntalaki 135 §
Hallintolaki 6 §

Päätöksestä ilmoittaminen

Kristiinankaupungin on viipymättä julkaistava ilmoitus tästä päätöksestä kuntalain 142 §:n mukaisesti yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Velvollisuus ilmoittaa päätöksen tiedoksi saamisesta

Eija Salonrannan on viipymättä tämän päätöksen tiedoksi saatuaan ilmoitettava päätöksen tiedoksisaannista yhteisen kirjelmän allekirjoittaneelle asiakumppanilleen.

Ilmoitusvelvollinen on velvollinen korvaamaan ilmoittamatta jättämisestä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun tai muihin olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 94 §, hallintolaki 56 § 2 mom ja 68 §).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä Kun (11.23).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeustuomarit Hanna Vainionpää ja Jani Ruotsalainen sekä asessori Natalia Buddén. Asian on esitellyt Jani Ruotsalainen.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu**Päätös ja maksu**

Eila Salonranta ja Tarja Flenmark
 Osoite: Eila Salonranta, tavallinen sähköinen tiedoksianto
 oikeudenkäyntimaksu 310 euroa
*(Oikaisuvaatimusohje ilmenee hallinto-oikeuden päätöksen
 oikeudenkäyntimaksua koskevasta liitteestä.)*

Maarit Söderlund
 Asiamies: AA Teppo Laine, tavallinen sähköinen tiedoksianto
 oikeudenkäyntimaksu 310 euroa
*(Oikaisuvaatimusohje ilmenee hallinto-oikeuden päätöksen
 oikeudenkäyntimaksua koskevasta liitteestä.)*

Jäljennös maksutta

Kristiinankaupungin kaupunginhallitus

Kristiinankaupungin suomenkielinen koulutuslautakunta

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
 Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
 Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
 Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos päätöksestä valitetaan kunnan jäsenelle taikka kuntayhtymän jäsenkunnalle tai sen jäsenelle kuuluvan valitusoikeuden nojalla, valitusaika lasketaan siitä päivästä, jolloin ilmoitus päätöksestä on julkaistu kuntalain 142 §:n mukaisesti yleisessä tietoverkossa. Jos päätös on annettu asianosaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista.

Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Viranomaisen tietoon asiakirjan katsotaan kuitenkin tulleen kirjeen saapumispäivänä. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottotodistus, saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Sijaistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä (sähköpostitse tai sähköisen asiointipalvelun kautta), jollei muuta näytetä. Sähköisen asiointipalvelun kautta todisteellisesti tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päätöksen noutamispäivä asiointipalvelusta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava
- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan

puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot

- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:

https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#